

Vergaderjaar 1986-1987

19 399

Voorstel van wet van de leden Worrell, Mik en Haas-Berger houdende regelen ten aanzien van de jeugdhulpverlening (Wet op de Jeugdhulpverlening)

Nr. 7

NOTA VAN WIJZIGING

Ontvangen 4 februari 1987

I. De considerans komt te luiden:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is de totstandkoming te bevorderen van een samenhangend aanbod van jeugdhulpverlening van goede kwaliteit en afgestemd op de behoeften en daartoe een uniforme regeling te treffen inzake de planning en begrotingsfinanciering van voorzieningen van jeugdhulpverlening en de daarop betrekking hebbende steunfuncties, de bevoegdheden van de onderscheiden overheden terzake te regelen, alsmede de Beginselenwet voor de kinderbescherming in te trekken en enige andere wetten te wijzigen;

II. Artikel 1 komt te luiden:

Artikel 1

1. In deze wet en de daarop rustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. Onze ministers: Onze Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur en Onze Minister van Justitie;
- b. jeugdige: een persoon die de meerderjarigheidsleeftijd nog niet heeft bereikt dan wel een persoon die de meerderjarigheidsleeftijd heeft bereikt, doch slechts zolang voortzetting van jeugdhulpverlening voor hem noodzakelijk is en hij de leeftijd van vijftwintig jaren niet heeft bereikt;
- c. jeugdhulpverlening: activiteiten gericht op het bij jeugdigen voorkomen, verminderen of opheffen van problemen of stoornissen van lichamelijke, geestelijke, sociale of pedagogische aard die hun ontwikkeling naar volwassenheid ongunstig kunnen beïnvloeden;
- d. voorziening: een aanbod van jeugdhulpverlening;
- e. steunfunctie: een aanbod van ondersteunende werkzaamheden ten behoeve van jeugdhulpverlening;
- f. experiment: het in of ten behoeve van voorzieningen ontwikkelen en in de praktijk beproeven van nieuwe en het verbeteren van bestaande methoden, werkvormen of hulpmiddelen;
- g. uitvoerder: degene die een voorziening in stand houdt;
- h. pleeggezin: een gezin van anderen dan de ouders of stiefouder van een jeugdige waarin de jeugdige wordt verzorgd en opgevoed;
- i. rijksinrichting: een voorziening van residentieële hulpverlening die staat onder beheer van Onze Minister van Justitie;

- j. plaatsende instantie: een instantie als bedoeld in artikel 28;
 - k. regio: een regio als bedoeld in artikel 3a;
 - l. samenwerkingsverband: een samenwerkingsverband als bedoeld in artikel 15;
 - m. jeugdhulpadviesteam: een team als bedoeld in hoofdstuk III;
 - n. beroepskracht: degene die op grond van een overeenkomst of aanstelling tegen een beloning werkzaam is;
 - n. maatregel van justitiële kindbescherming: een beslissing van de kinderrechter als bedoeld in Titel 14, Afdelingen 3 en 4, en Titel 15, Afdelingen 5, 9 en 10, van Boek I van het Burgerlijk Wetboek, alsmede de straffen, bedoeld in artikel 77f, en de maatregelen, bedoeld in artikel 77h, van het Wetboek van Strafrecht.
2. De jeugdhulpverlening wordt onderscheiden in de volgende typen:
- a. pleegzorg: hulpverlening waarbij de jeugdige wordt opgenomen in een pleeggezin;
 - b. residentiële hulpverlening: hulpverlening waarbij een jeugdige wordt opgenomen in een tehuis waarin dag en nacht hulp wordt geboden;
 - c. semi-residentiële hulpverlening: hulpverlening waarbij een jeugdige regelmatig gedurende een deel van een etmaal in een daartoe bestemde inrichting verblijft;
 - d. ambulante hulpverlening: hulpverlening waarbij een jeugdige verblijft in het gezin van zijn ouders of stiefouder dan wel in een pleeggezin.

III. Aan artikel 2, eerste lid, wordt, onder wijziging van de punt in een komma, toegevoegd: alsmede op steunfuncties.

IV. Artikel 3 komt te luiden:

Artikel 3

1. De steunfuncties, alsmede de voorzieningen van tertiaire hulpverlening en de voorzieningen van secundaire hulpverlening, die in verband met de spreiding van de doelgroep gericht zijn op jeugdigen uit het hele land of grote delen daarvan, verder te noemen: landelijke voorzieningen, behoren tot de bemoeiing van het Rijk.
2. De overige voorzieningen, verder te noemen: regionale voorzieningen, behoren onverminderd het derde lid, tot de bemoeiing van de provincies.
3. Een regionale voorziening die voldoet aan het bepaalde bij of krachtens deze wet, kan, mits de overheid tot wier bemoeiing de voorziening behoort, heeft verklaard dat de voorziening past in het plan, worden gesubsidieerd door een gemeente.

V. Na artikel 3 wordt een artikel 3a ingevoegd, luidende:

Artikel 3a

De provinciale besturen wijzen gebieden aan die voor de toepassing van deze wet als regio worden aangemerkt en die samenvallen met één of meer samenwerkingsgebieden als bedoeld in artikel 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Stb. 1984, 699).

VI. Artikel 4 wordt gewijzigd als volgt:

1. Het eerste en tweede lid komen te luiden:
 1. De voordracht voor een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in de artikelen 28, 31, 33, 35 en 41, alsmede voor een koninklijk besluit als bedoeld in artikel 64 geschiedt door Onze ministers.
 2. De voordracht voor een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in de artikelen 47, 48, 51m, 52 en 55, alsmede voor een koninklijk besluit als bedoeld in artikel 53, geschiedt door Onze Minister van Justitie.

2. In het derde lid wordt na «deze wet» ingevoegd: , behoudens die, bedoeld in de artikelen 51m en 55, .

VII. Artikel 7 wordt gewijzigd als volgt:

1. In het eerste lid wordt na «stellen» ingevoegd: jaarlijks.
2. Het tweede lid komt te luiden:
 2. Het plan bevat:
 - a. de voorgenomen wijzigingen in het beleid met betrekking tot de functies, capaciteit, samenhang en spreiding van de steunfuncties en landelijke voorzieningen;
 - b. een beschrijving van de samenhang tussen de steunfuncties en landelijke voorzieningen waarop het plan betrekking heeft en andere voorzieningen en andere vormen van hulpverlening;
 - c. een aanduiding van de termijnen waarbinnen de voorgenomen beleidswijzigingen zullen worden verwezenlijkt;
 - d. de kosten verbonden aan de bekostiging van de steunfuncties en landelijke voorzieningen.
3. In het vierde lid wordt «in de jaren» vervangen door: in het derde en vierde jaar.

VIII. Artikel 8, eerste lid, komt te luiden:

1. Het plan wordt niet vastgesteld dan nadat daarover met de provinciale besturen en, ten aanzien van het beleid met betrekking tot steunfuncties en landelijke voorzieningen, met de naar het oordeel van Onze ministers representatieve vertegenwoordigers daarvan overleg is gevoerd.

IX. Artikel 9 wordt gewijzigd als volgt:

1. Het eerste lid komt te luiden:
 1. Onze ministers stellen jaarlijks met inachtneming van het plan vast:
 - a. welke steunfuncties en landelijke voorzieningen in het komende kalenderjaar voor bekostiging in aanmerking komen dan wel door het Rijk in stand zullen worden gehouden, door wie een steunfunctie of voorziening zal worden uitgevoerd, alsmede het maximale subsidie en in voorkomende gevallen de maximale capaciteit;
 - b. welke bedragen in het komende kalenderjaar beschikbaar zullen zijn voor de bestrijding van financiële gevolgen van een vermindering van het subsidie of de capaciteit dan wel beëindiging van de bekostiging van steunfuncties of landelijke voorzieningen;
 - c. welke bedragen voor het jaar volgende op het komende kalenderjaar aan de provincies beschikbaar zullen worden gesteld voor de bekostiging van regionale voorzieningen en jeugdhulpadviesteams, voor zover de wetgever de nodige gelden beschikbaar stelt.
 2. In het derde lid wordt «de uitvoerders en provincies» vervangen door: de belanghebbenden.

X. Artikel 10 wordt gewijzigd als volgt:

1. In het eerste lid wordt na «stellen» ingevoegd: jaarlijks.
2. Het tweede lid, onder d, komt te luiden:
 - d. de kosten verbonden aan de bekostiging van regionale voorzieningen en jeugdhulpadviesteams.

XI. In artikel 14, tweede en derde lid, wordt telkens «artikel 9, eerste lid, onder c en d» vervangen door: artikel 9, eerste lid, onder c.

XII. Artikel 15 wordt gewijzigd als volgt:

1. In het vierde lid wordt «deelnemende uitvoerders» vervangen door: deelnemers.
2. In het vijfde lid wordt na «raden voor de kindbescherming» ingevoegd: en plaatsende instanties.

XIII. In artikel 20, onder d, wordt «28» vervangen door: 30c.

XIV. Aan artikel 23, eerste lid, wordt toegevoegd: De jeugdige en degene die de ouderlijke macht of de voogdij over hem uitoefent worden bij de vaststelling betrokken.

XV. Artikel 25 komt te luiden:

Artikel 25

1. Een uitvoerder van een voorziening van pleegzorg of van een semi-residentiële of residentiële hulpverlening verleent op verzoek van degene die voor plaatsing verantwoordelijk is, aan een jeugdige ten aanzien van wie een maatregel van justitiële kindbescherming is getroffen die tot een zodanige plaatsing strekt of haar noodzakelijk maakt de desbetreffende hulp, tenzij hij voor de jeugdige geen plaats heeft.

2. Indien een maatregel van justitiële kindbescherming die strekt tot plaatsing in een landelijke voorziening van residentiële hulpverlening of deze noodzakelijk maakt na toepassing van het eerste lid niet kan worden gerealiseerd, meldt degene die verantwoordelijk is voor de plaatsing dit aan Onze Minister van Justitie.

3. Een uitvoerder van een landelijke voorziening van residentiële hulpverlening verleent aan een jeugdige ten aanzien van wie geen maatregel van justitiële kindbescherming als bedoeld in het eerste lid is getroffen slechts hulp, nadat hij zich er van heeft vergewist, dat Onze Minister van Justitie, geen jeugdige ten aanzien van wie een melding als bedoeld in het tweede lid is gedaan, in aanmerking wil doen komen voor die hulpverlening.

XVI. De artikelen 26 tot en met 30 komen te luiden:

Artikel 26

1. Secundaire hulpverlening van een type, genoemd in artikel 1, tweede lid, onder a, b of c, vangt slechts aan indien een bevoegde plaatsende instantie, overeenkomstig het bepaalde bij deze wet, niet langer dan twee maanden tevoren heeft vastgesteld dat die hulpverlening voor de betrokken jeugdige aangewezen is te achten. De hulpverlening geschiedt slechts gedurende de door de plaatsende instantie aangegeven termijn.

2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op voortzetting van de hulpverlening aan de jeugdige na het verstrijken van de door de plaatsende instantie aangegeven termijn.

Artikel 27

1. Artikel 26 is niet van toepassing, indien het betreft hulpverlening aan een jeugdige ten aanzien van wie:

a. artikel 262 of 263 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek is toegepast;

b. recht is gedaan overeenkomstig titel VIII A van het eerste boek van het Wetboek van Strafrecht.

2. In acute noodsituaties is artikel 26, eerste lid, niet van toepassing.

3. Hulpverlening in gevallen als bedoeld in het tweede lid geschiedt voor ten hoogste veertien dagen. Van de aanvang van de hulpverlening wordt, indien deze niet plaatsvond door tussenkomst van een plaatsende instantie, zo spoedig mogelijk onder opgave van redenen mededeling gedaan aan een plaatsende instantie.

Artikel 28

1. Onze ministers erkennen een uitvoerder van ambulante hulpverlening als plaatsende instantie, voor een daarbij aan te wijzen werkgebied, indien:

a. naar het oordeel van Onze ministers aan diens activiteiten als plaatsende instantie behoefte bestaat;

b. een zodanige werkwijze wordt toegepast dat is gewaarborgd dat de taken bedoeld in artikel 30 onafhankelijk van de overige werkzaamheden worden uitgevoerd en dat één deskundige met de verantwoordelijkheid voor deze taken is belast;

c. de taken, bedoeld in artikel 30, worden uitgevoerd door personen die voldoen aan bij algemene maatregel van bestuur te stellen eisen.

2. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen categorieën van instellingen of instanties, niet zijnde uitvoerders, worden aangewezen, die overeenkomstig het eerste lid voor erkenning in aanmerking komen.

3. Een erkende plaatsende instantie is bevoegd in de gevallen waarin deze wet zulks vereist, ten aanzien van een jeugdige die duurzaam verblijft in zijn werkgebied vast te stellen welke hulpverlening voor die jeugdige aangewezen is te achten.

4. Van erkenningen als bedoeld in dit artikel wordt mededeling gedaan in de Nederlandse Staatscourant.

Artikel 29

Onze ministers stellen regels omtrent de indiening en de wijze van behandeling van verzoeken om erkenning.

Artikel 30

1. Een plaatsende instantie:

a. draagt er, met het oog op de vaststelling, bedoeld in artikel 26, eerste lid, zorg voor dat een onderzoek wordt verricht naar de problemen en stoornissen van de betrokken jeugdige en stelt, met inachtneming van de eisen, genoemd in artikel 24, vast welke vorm of vormen van hulpverlening in verband daarmee voor de jeugdige de meest aangewezen is of zijn te achten;

b. draagt, met het oog op de toepassing van artikel 26, tweede lid, zorg voor een evaluatie van de hulpverlening en stelt vast of, de omstandigheden in aanmerking genomen, voortzetting van de hulpverlening voor de jeugdige aangewezen is te achten;

c. stelt telkens de termijn vast gedurende welke de hulpverlening nodig is te achten, welke termijn ten hoogste zes maanden bedraagt.

2. De jeugdige, degene die de ouderlijke macht of de voogdij uitoefent, alsmede de daarvoor in aanmerking komende uitvoerder worden bij de werkzaamheden, bedoeld in het eerste lid, betrokken.

3. De in het eerste lid bedoelde werkzaamheden worden telkens in een rapport schriftelijk verantwoord.

XVII. Na artikel 30 worden de artikelen 30a tot en met 30e ingevoegd, luidende:

Artikel 30a

De plaatsende instantie draagt er zorg voor dat de hulpverlening die voor de jeugdige overeenkomstig artikel 30, eerste lid, aangewezen wordt geacht, wordt gerealiseerd. De hulpverlening vindt plaats in de regio waarin de jeugdige duurzaam verblijft, tenzij hulpverlening buiten de regio het meest aangewezen is te achten of in de regio geen plaats voor de jeugdige beschikbaar is.

Artikel 30b

1. Beëindiging van secundaire hulpverlening van een type, genoemd in artikel 1, tweede lid, onder a, b of c, vindt plaats, indien een bevoegde plaatsende instantie heeft vastgesteld dat, de omstandigheden in aanmerking genomen, voortzetting van de hulpverlening voor de jeugdige niet aangewezen is. De vaststelling geschiedt op basis van een beschrijving van de verleende hulp, onder vermelding van de resultaten ervan. De plaatsende instantie stelt tevens vast of andere dan in de eerste zin bedoelde hulpverlening aangewezen is te achten en legt dit schriftelijk vast.

2. Een uitvoerder van secundaire semi-residentiële of residentiële hulpverlening zendt vóór het verstrijken van de door de plaatsende instantie vastgestelde termijn, alsmede indien hij voornemens is de hulpverlening binnen die termijn te beëindigen, aan de plaatsende instantie door wiens tussenkomst de jeugdige is opgenomen, tijdig een beschrijving als bedoeld in de tweede zin van het eerste lid.

Artikel 30c

De plaatsende instantie doet aan het jeugdhulpadviesteam van de regio van zijn werkgebied schriftelijk mededeling van de aanvang en beëindiging van secundaire hulpverlening van een type, genoemd in artikel 1, tweede lid, onder a, b of c.

Artikel 30d

1. Een plaatsende instantie stelt binnen vier maanden na afloop van een kalenderjaar een verslag op van zijn plaatsingsbeleid in het voorafgaande jaar.

2. Het verslag bevat een overzicht van de rapporten, bedoeld in artikel 30, derde lid, ontdaan van tot personen herleidbare gegevens. Daarbij wordt aangegeven in welke gevallen de aangewezen geachte hulpverlening is gerealiseerd en indien zulks niet het geval is, de redenen daarvan.

3. Het verslag wordt zo spoedig mogelijk gezonden aan het jeugdhulpadviesteam van de regio van het werkgebied van de plaatsende instantie.

4. Indien het jeugdhulpadviesteam op grond van een verslag als bedoeld in het eerste lid van oordeel is dat het plaatsingsbeleid van een plaatsende instantie niet in overeenstemming is met de artikelen 30, 30a en 30b dan wel dat de plaatsende instantie anderszins handelt in strijd met deze wet, doet hij daarvan schriftelijk mededeling aan Onze ministers.

Artikel 30e

1. Indien een plaatsende instantie niet voldoet aan het bepaalde bij of krachtens deze wet kan de erkenning worden ingetrokken.

2. Een erkenning wordt niet ingetrokken dan nadat de plaatsende instantie in de gelegenheid is gesteld terzake te worden gehoord.

3. Van een intrekking wordt mededeling gedaan in de Nederlandse Staatscourant.

XVIII. Artikel 31 wordt gewijzigd als volgt:

1. Voor de huidige tekst wordt een 1 geplaatst.

2. Toegevoegd wordt een tweede lid, luidende:

2. In de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in het eerste lid, kunnen ten aanzien van steunfuncties regels worden gesteld omtrent de onderwerpen, bedoeld in het eerste lid, onder a en h.

XIX. Artikel 32 wordt gewijzigd als volgt:

1. In het eerste lid wordt de zinsnede «, niet zijnde een pleeggezin,» geschrapt.

2. Het tweede lid komt te luiden:
2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de bekostiging van steunfuncties.

XX. De aanduiding van § 2 van Hoofdstuk VI komt te luiden:

§ 2. Bekostiging van steunfuncties en landelijke voorzieningen

XXI. In artikel 33, eerste lid, wordt na «de bekostiging van» ingevoegd: de steunfuncties en.

XXII. Aan Hoofdstuk VI wordt een § 4 toegevoegd, luidende:

§ 4. Bijzondere regels inzake pleegzorg

Artikel 34a

Een uitvoerder van een voorziening voor pleegzorg verleent overeenkomstig artikel 34b, aan een pleeggezin een vergoeding voor de verzorging en opvoeding van een jeugdige, indien:

- a. de jeugdige daadwerkelijk in het pleeggezin wordt verzorgd en opgevoed op basis van een pleegcontract, overeenkomstig een door Onze ministers vast te stellen model;
- b. ook overigens wordt voldaan aan het bij of krachtens deze wet bepaalde.

Artikel 34b

1. De vergoeding bedraagt voor elke jeugdige een door Onze ministers vast te stellen basisbedrag, dat voor te onderscheiden leeftijdscategorieën verschillend kan zijn.

2. Onze ministers stellen regels omtrent:
 - a. op het basisbedrag te verlenen toelagen en de omstandigheden waaronder deze kunnen worden verleend;
 - b. de dagen waarover de vergoeding en de toelage wordt verleend;
 - c. op het basisbedrag toe te passen kortingen in verband met het inkomen van de jeugdige.

XXIII. Artikel 35, derde lid, komt te luiden:

3. Een bijdrage in de kosten van hulpverlening is in ieder geval niet verschuldigd zolang artikel 27, tweede lid, van toepassing is.

XXIV. Artikel 39 komt te luiden:

Artikel 39

Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze wet, met uitzondering van hoofdstuk XII, zijn, onverminderd het bepaalde bij of krachtens een andere wet, door Onze ministers aan te wijzen ambtenaren belast, welke aanwijzing in de Nederlandse Staatscourant wordt bekend gemaakt.

XXV. Artikel 40 komt te luiden:

Artikel 40

1. De in artikel 39 bedoelde ambtenaren kunnen alle inlichtingen verlangen en inzage vorderen van bescheiden, voorzover dit voor de vervulling van hun taak redelijkerwijs nodig is, van:
 - a. uitvoerders en rechtspersonen die een steunfunctie verzorgen;

- b. samenwerkingsverbanden;
- c. plaatsende instanties.

Zij verlenen aan deze ambtenaren de door hen verlangde medewerking.

2. Zij die uit hoofde van hun stand, beroep of ambt tot geheimhouding verplicht zijn, kunnen zich van het geven van inlichtingen of verlenen van inzage van bescheiden verschonen, voor zover hun geheimhoudingsplicht zich daartoe uitstrekt.

XXVI. Artikel 41, eerste lid, onder a, komt te luiden:

- a. uitvoerders en rechtspersonen die een steunfunctie verzorgen;

XXVII. Artikel 42 komt te luiden:

Artikel 42

Tot 1 januari 1992 behoren regionale voorzieningen tot de bemoeiing van het Rijk en is in plaats van Hoofdstuk II en paragraaf 3 van hoofdstuk VI, dit hoofdstuk van toepassing. Artikel 3, derde lid, is gedurende deze periode tevens van toepassing op provincies. Paragraaf 2 van hoofdstuk VI is gedurende deze periode van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de regionale voorzieningen en de jeugdhulpadviesteams.

XXVIII. Artikel 43 wordt gewijzigd als volgt:

- 1. In het eerste lid wordt «telkens voor vier jaren» vervangen door: voor de periode tot 1 januari 1992.
- 2. In het tweede lid, onder a, wordt na «samenhang en spreiding van» ingevoegd: de steunfuncties,.
- 3. Het tweede lid, onder d, komt te luiden:
 - d. de kosten verbonden aan de bekostiging van de steunfuncties, de landelijke en regionale voorzieningen en de jeugdhulpadviesteams.

XXIX. Artikel 44, eerste lid, komt te luiden:

- 1. Het plan wordt niet vastgesteld of gewijzigd dan nadat daarover met de provinciale besturen en, ten aanzien van het beleid met betrekking tot steunfuncties en landelijke voorzieningen, met de naar het oordeel van Onze ministers representatieve organisaties daarvan overleg is gevoerd.

XXX. Artikel 45 wordt gewijzigd als volgt:

- In de aanhef van het eerste lid wordt geschrapt: ten aanzien van de landelijke voorzieningen.
- 2. In het eerste lid, onder a, wordt na «welke» ingevoegd: steunfuncties en landelijke; na «door wie een» wordt ingevoegd: steunfunctie of
- 3. In het eerste lid, onder b wordt na «bekostiging» toegevoegd: van steunfuncties of landelijke voorzieningen.
- 4. In het tweede lid, onder a, wordt geschrapt: , niet zijnde een pleeggezin,.
- 5. In het tweede lid wordt onderdeel b geschrapt en wordt de aanduiding van de onderdelen c en d gewijzigd in b en c.
- 6. In het derde lid wordt geschrapt: van uitvoerders.
- 7. In het vierde lid wordt: «de uitvoerder en het jeugdhulpadviesteam» vervangen door: de belanghebbenden.

XXXI. Artikel 46 vervalt.

XXXII. Artikel 47 wordt gewijzigd als volgt:

- 1. Het derde lid komt te luiden:
 - 3. Een op grond van het eerste lid aanvaarde rechtspersoon neemt op gelijke voet als een uitvoerder deel aan het samenwerkingsverband.
- Hoofdstuk VIII is ten aanzien van deze van overeenkomstige toepassing.
- 2. Het vierde lid komt te luiden:

4. Een rechtspersoon, die op grond van het eerste lid is aanvaard, voldoet aan bij algemene maatregel van bestuur te stellen regels, omtrent de onderwerpen, bedoeld in artikel 31. In die maatregel worden nadere regels gesteld omtrent de taken van gezinsvoogdij-instellingen.

XXXIII. Na artikel 51 wordt een nieuw hoofdstuk XI A ingevoegd, luidende:

HOOFDSTUK XI A. PLAATSING IN EEN TUCHTSCHOOL

Artikel 51a

De straf, bedoeld in artikel 77g, onder a, 1°, van het Wetboek van Strafrecht, wordt slechts ten uitvoer gelegd in een rijksinrichting.

XXXIV. Na artikel 51a wordt een nieuw hoofdstuk XI B ingevoegd, luidende:

HOOFDSTUK XI B. BIJZONDERE BEPALINGEN TEN AANZIEN VAN RIJKSINRICHTINGEN

Artikel 51b

1. Aan de in een rijksinrichting verblijvende jeugdige kan een zakgeld, alsmede een geldelijke beloning voor verrichte arbeid worden toegekend volgens door Onze Minister van Justitie te stellen regelen.

2. In deze regelen kan worden bepaald dat een deel van deze gelden onder bewaring blijft, hetzij ter aanwending ten behoeve van de jeugdige tijdens zijn verblijf in de richting, hetzij ter uitkering ineens of in termijnen bij het einde van zijn verblijf aan hemzelf of zijn wettelijke vertegenwoordiger. Indien de jeugdige aansluitend op dit verblijf in een andere rijksinrichting wordt geplaatst kunnen de gelden ter bewaring worden overgedragen aan die inrichting.

3. Aanspraken op zakgeld en geldelijke beloning als bedoeld in het eerste lid zijn onvervreemdbaar en niet vatbaar voor beslag. De gelden kunnen worden aangewend tot vergoeding van schade die een gevolg is van een onrechtmatige daad van de jeugdige.

Artikel 51c

1. Er is bij elke rijksinrichting een commissie van toezicht. De leden van de commissie van toezicht worden door Onze Minister van Justitie benoemd en ontslagen.

2. Een jeugdige kan schriftelijk beklag doen bij de commissie van toezicht over elke door of vanwege de directeur van de rijksinrichting gegeven beslissing die zich tot hem persoonlijk richt of waarbij wordt afgeweken van de rechten die hij aan de in de rijksinrichting geldende voorschriften kan ontleenen. Een beslissing van een lid van het personeel wordt geacht te zijn genomen vanwege de directeur, tenzij anders blijkt.

3. Het beklag moet worden gedaan uiterlijk zeven dagen na de dag waarop de jeugdige kennis heeft gekregen van de beslissing. Een na afloop van deze termijn ingediend klaagschrift is niettemin ontvankelijk, indien blijkt dat de jeugdige het beklag zo spoedig heeft gedaan als redelijkerwijs van hem kon worden verlangd.

Artikel 51d

1. De voorzitter van de commissie van toezicht of een lid van de commissie dat daartoe door de voorzitter is aangewezen, beoordeelt de klacht. Zonodig vraagt hij aan de directeur en jeugdige inlichtingen.

2. Hangende de beslissing op de klacht, kan de voorzitter van de commissie van toezicht of het lid van de commissie dat hem vervangt, aan de directeur het voorstel doen de verdere tenuitvoerlegging van de beslissing waarop de klacht betrekking heeft te schorsen. Indien hij van mening is, dat dit voorstel niet kan worden gevolgd, doet hij daarvan binnen vierentwintig uur schriftelijk en onder opgave van redenen mededeling aan de commissie. De voorzitter van de commissie of het lid dat hem vervangt, beslist na overleg met de directeur, omtrent de schorsing.

Artikel 51e

1. Indien de zaak naar het oordeel van de voorzitter of het lid van eenvoudige aard is, neemt hij uiterlijk vijf dagen na het ontvangen van de klacht daarop een beslissing, nadat hij de directeur en de jeugdige heeft gehoord. Deze beslissing kan hierin bestaan dat het beklag gegrond of ongegrond wordt verklaard.

2. De beslissing van de voorzitter of het lid is met redenen omkleed; een afschrift van de beslissing wordt aan de jeugdige en de directeur uitgereikt of toegezonden. Daarbij wordt gewezen op het bepaalde in artikel 51g.

3. Indien het beklag gegrond wordt verklaard, nodigt de voorzitter of het lid de directeur uit zijn beslissing te herzien. De directeur geeft aan die uitnodiging gevolg, tenzij hij gebruik maakt van de in artikel 51g omschreven beroepsmogelijkheid.

4. De directeur doet aan de voorzitter of het lid onverwijld mededeling van de herziene beslissing waartoe hij gekomen is.

Artikel 51f

Indien de zaak naar het oordeel van de voorzitter of het lid niet van eenvoudige aard is, verwijst hij deze binnen drie dagen naar een voor de behandeling van dergelijke zaken samengestelde klachtencommissie uit de commissie van toezicht. Hij doet hiervan onverwijld schriftelijk mededeling aan de directeur en de jeugdige.

Artikel 51g

De klachtencommissie behandelt tevens het beroep dat door de jeugdige of de directeur is ingesteld tegen een beslissing als bedoeld in artikel 51e, eerste lid. Dit beroep moet schriftelijk worden ingesteld uiterlijk zeven dagen nadat die beslissing door de jeugdige, respectievelijk de directeur, is ontvangen. Een na afloop van deze termijn ingediend beroepschrift is niettemin ontvankelijk indien blijkt dat de jeugdige het beroep zo spoedig mogelijk heeft ingesteld als redelijkerwijs van hem kon worden verlangd.

Artikel 51h

De klachtencommissie houdt zitting met drie leden. Bij voorkeur treedt als voorzitter een met rechtspraak belast lid van de rechterlijke macht op. Betreft het een beroep als bedoeld in artikel 51g dan neemt de voorzitter van de commissie van toezicht, respectievelijk het lid, tegen wiens beslissing het beroep zich richt, niet aan de behandeling van de zaak door de klachtencommissie deel. Artikel 51d, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 51i

1. De klachtencommissie hoort de directeur en de jeugdige. Ze kan ook bij andere personen mondeling of schriftelijk inlichtingen inwinnen.

2. De jeugdige kan zich door een raadsman doen bijstaan. Toevoeging van een advocaat kan geschieden door de voorzitter van de klachtencommissie. De beloning van de aldus toegevoegde advocaat en de vergoeding van de door hem gemaakte kosten geschiedt volgens regelen te stellen bij algemene maatregel van bestuur.

Artikel 51j

1. De klachtencommissie beslist uiterlijk twee weken nadat de zaak bij haar aanhangig is gemaakt.

2. De klachtencommissie kan het beklag, respectievelijk het beroep, gegrond of ongegrond verklaren. Indien zij een beroep behandelt, kan zij tevens bepalen dat de zaak naar haar oordeel niet van eenvoudige aard is en daarop beslissen als ware de zaak, overeenkomstig het bepaalde in artikel 51f naar haar verwezen.

3. De beslissing is met redenen omkleed; een afschrift van de beslissing wordt aan de jeugdige en de directeur uitgereikt of toegezonden. Daarbij wordt gewezen op het bepaalde in artikel 511.

Artikel 51k

1. Bij het geven van haar beslissing nodigt de klachtencommissie, voor zover daartoe aanleiding bestaat, de directeur uit zijn beslissing te herzien. De directeur geeft aan die uitnodiging gevolg, tenzij de beslissing van de klachtencommissie vatbaar is voor beroep en hij van die beroepsmogelijkheid gebruik maakt. Artikel 51e, vierde lid, is van overeenkomstige toepassing.

2. Indien het beklag gegrond wordt verklaard, maar de gevolgen van de bestreden beslissing niet meer ongedaan gemaakt kunnen worden, kan de klachtencommissie de directeur een voorstel doen de jeugdige een compensatie te verlenen.

Artikel 51l

1. Indien de klacht bij de klachtencommissie aanhangig was gemaakt overeenkomstig het bepaalde in artikel 51f, dan wel door de klachtencommissie ingevolge artikel 51j, tweede lid, is beslist dat dit had behoren te geschieden, kan zowel de jeugdige als de directeur schriftelijk beroep instellen bij het College van advies voor de justitiële kinderbescherming. Het college kan de behandeling van het beroepschrift opdragen aan een uit zijn midden benoemde commissie.

2. Het beroep moet worden ingesteld uiterlijk zeven dagen na ontvangst van de beslissing van de klachtencommissie. Artikel 51g, laatste volzin, is van toepassing.

3. Het college of de commissie neemt een beslissing op het beroepschrift met overeenkomstige toepassing van het bepaalde in de artikelen 51h, 51i, 51j, tweede lid, eerste volzin, en derde lid, eerste volzin, en 51k.

Artikel 51m

De taken en samenstelling van de commissie van toezicht worden nader geregeld bij algemene maatregel van bestuur.

XXXV. Artikel 56 wordt geplaatst in hoofdstuk XIV en komt te luiden:

Artikel 56

1. Tegelijk met de vaststelling, bedoeld in artikel 45, tweede lid, voor het jaar 1991, zijn de bedragen als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onder c, vastgesteld welke voor het jaar 1992 aan de provincies beschikbaar

zullen worden gesteld, voor zover de wetgever de nodige gelden beschikbaar stelt.

2. Voor de toepassing van artikel 14, tweede en derde lid, treden de in het eerste lid bedoelde bedragen in de plaats van de bedragen, bedoeld in artikel 9, eerste lid, onder c.

XXXVI. Artikel 60 komt te luiden:

Artikel 60

1. De Beginselenwet voor de kindbescherming (Stb. 1961, 403) wordt ingetrokken.

2. Hetgeen door de Kroon of door Onze Minister van Justitie ter uitvoering van artikel 2 respectievelijk 26g en 26k van de Beginselenwet voor de kindbescherming is verricht, wordt geacht te zijn verricht op grond van hoofdstuk XIII respectievelijk artikel 51i en 51m.

XXXVII. Artikel 61 wordt gewijzigd als volgt:

1. In onderdeel C wordt na de aanhef ingevoegd:

1. Het eerste lid komt te luiden:

2. In onderdeel E wordt in het eerste lid «uit huis geplaatst» vervangen door: uit huis plaatst.

XXXVIII. Aan artikel 62 wordt een onderdeel D toegevoegd, luidende:

D

Artikel 77 ff komt te luiden:

Artikel 77 ff

Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regelen gesteld betreffende:

- a. de uitvoering van de straffen van arrest en plaatsing in een tucht-school;
- b. de uitvoering van de maatregelen van terbeschikkingstelling van de regering en van plaatsing in een inrichting voor buitengewone behandeling;
- c. het verstrekken van inlichtingen aan het openbaar ministerie en de raden voor de kindbescherming met betrekking tot een minderjarige ten aanzien van wie een voorwaardelijke veroordeling is uitgesproken dan wel een beslissing tot voorwaardelijke invrijheidstelling is genomen;
- d. de wijze waarop een beslissing tot voorwaardelijke invrijheidstelling van een minderjarige wordt uitgelokt.

XXXIX. De bijlage, behorende bij de Wet op de jeugdhulpverlening, wordt als volgt gewijzigd:

1. In onderdeel II, sub 1, wordt geschrapt: «, alsmede pleeggezinnen waarin zodanige jeugdigen voorlopig worden opgevoed en verzorgd».

2. Onderdeel III, sub 8, komt te luiden:

8. voorzieningen voor pleegzorg, waaronder worden verstaan voorzieningen die aan jeugdigen opnemings in een pleeggezin bieden en aan pleegkinderen, pleegouders en (stief-)ouders begeleiding bieden met betrekking tot opvoeding en verzorging van de pleegkinderen;

3. Onderdeel III, sub 9, vervalt.

TOELICHTING

Algemeen

Zoals wij al in ons commentaar op het advies van de Raad van State hebben gesteld, hebben wij op grond van het advies een aantal wijzigingen

in het wetsvoorstel aangebracht. Het advies van de Raad van State is aanleiding geweest het wetsvoorstel ook op andere onderdelen nog eens zorgvuldig te bezien.

In het oorspronkelijke wetsvoorstel ontbrak een regeling ten aanzien van de bekostiging van instellingen die ondersteunende werkzaamheden voor het uitvoerend werk verrichten (steunfuncties). Wij hebben gemeend dat de onderhavige wet ook voor deze instellingen de basis voor de bekostiging zou moeten bevatten.

Ook op het punt van de pleegzorg hebben wij een wijziging aangebracht. Het wetsvoorstel voorzag in een rechtstreekse relatie tussen de subsidiërende overheid en pleeggezinnen. Dit systeem sloot aan bij het op het Ministerie van WVC gangbare systeem van subsidiëring, doch week af van de wijze van subsidiëren, zoals deze door het Ministerie van Justitie wordt gehanteerd. Inmiddels is gebleken dat een rechtstreekse subsidie-relatie met pleeggezinnen het budgetteren van de pleegzorg bemoeilijkt, terwijl het bovendien tot nog al wat bestuurlijke lasten leidt. Thans gaat het wetsvoorstel er van uit dat de voorzieningen van pleegzorg subsidie ontvangen en dat de pleeggezinnen worden bekostigd door deze voorzieningen.

Ten behoeve van de duidelijkheid en de overzichtelijkheid hebben wij er in een aantal gevallen voor gekozen, het gewijzigde artikel of artikellid in zijn geheel in de nota van wijziging op te nemen, in plaats van het aangeven van een aantal tussenvoegingen of schrappingen.

Tevens hebben wij de tekst van het wetsvoorstel zoals het is komen te luiden, als gewijzigd wetsvoorstel bij de griffie gedeponneerd.

Artikelsgewijs

Artikel I

In de considerans is verwerkt dat het wetsvoorstel ook betrekking heeft op de steunfuncties. Daarnaast is een tekstuele verbetering aangebracht.

Artikel II

In het eerste lid van artikel 1 zijn een aantal nieuwe begrippen opgenomen, namelijk steunfunctie, pleeggezin, rijksinrichting en maatregel van justitiële kindbescherming.

Het advies van de Raad van State met betrekking tot het oude tweede lid is gevolgd. Het daar bepaalde is toegevoegd aan onderdeel b van het eerste lid.

Artikel IV

Het tweede en derde lid, van artikel 3 zijn technisch verbeterd. Zij bevatten een aantal regels die alleen zouden gelden zolang hoofdstuk XI geldt. Deze regels zijn thans in dat hoofdstuk geplaatst (artikel 42).

Artikel V

Artikel 3a is ingevoegd om duidelijk te maken dat de provinciale besturen regio's moeten aanwijzen.

Artikel VII

Naar aanleiding van de opmerking van de Raad van State is het woord jaarlijks in artikel 7, eerste lid, ingevoegd. Daarmee wordt bereikt dat jaarlijkse bijstelling van het plan mogelijk is. Tevens is hiermee vastgelegd dat het om voortschrijdende planning gaat.

Artikel IX

Naar aanleiding van de opmerkingen van de Raad van State over het ontbreken van een regeling die de aansluiting van de provinciale planning op het rijksplan mogelijk maakt, hebben wij de onderdelen c en d van het eerste lid van artikel 9 gewijzigd en samengevoegd. Thans is bepaald dat de ministers tegelijk met de subsidiebeslissingen voor het jaar x

moeten aangeven welke bedragen voor het jaar $x + 1$ aan de provincies zullen worden verstrekt. Teneinde het budgetrecht van de wetgever niet te frustreren is bepaald dat deze toezeggingen worden gedaan onder het voorbehoud dat wetgever de nodige gelden beschikbaar stelt.

Artikel X

Artikel 10, tweede lid, onder d, is opnieuw geformuleerd, omdat de thans voorgestelde tekst eenvoudiger is.

Artikel XII

Met de toevoeging in het vijfde lid van artikel 15 van de plaatsende instanties hebben wij de door de Raad van State voorgestelde grotere betrokkenheid van de samenwerkende uitvoerders bij de plaatsende instanties geregeld.

Artikel XIV

In artikel 23 is evenals in artikel 30, tweede lid, bepaald dat de jeugdige en degene die de ouderlijke macht of de voogdij uitoefent betrokken zullen zijn bij het proces van uithuisplaatsing. De door de Raad van State gewenste formele invloed van de ouders lijkt ons hiermee voldoende verzekerd.

Artikel XV

Artikel 25 is geheel herschreven.

In het nieuwe eerste lid is duidelijker dan voorheen aan de uitvoerders van pleegzorg en van (semi-)residentiële voorzieningen de verplichting opgelegd justitiële pupillen op te nemen, als hen dat gevraagd wordt.

In dit verband wijzen wij er op dat het uiteraard zo moet zijn, dat tevoren met een in aanmerking komende uitvoerder zal worden overlegd en dat niet om plaatsing zal worden verzocht als de uitvoerder heeft laten blijken dat de betrokken jeugdige in die voorziening niet past.

In aansluiting op het Protocol van overdracht van inrichtingen op het terrein van het Ministerie van Justitie naar het Ministerie van WVC voorziet het tweede lid in een centraal meldingspunt voor justitiepupillen die zijn aangewezen op landelijke voorzieningen en die ondanks de algemene voorrangregeling van het eerste lid niet ondergebracht kunnen worden.

Uitvoerders voor landelijke voorzieningen mogen alleen «vrijwillige» jeugdigen plaatsen, als er geen justitiële pupil op de «wachlijst» staat die daarvoor in aanmerking moet worden gebracht.

Artikel XVI en XVII

De artikelen 26 tot en met 30 zijn in verband met de verdere uitwerking van de plaatsingsregeling vervangen door de artikelen 26 tot en met 30e.

In een aantal bestaande artikelen heeft dit geleid tot tekstuele wijzigingen. Daarnaast zijn een aantal nieuwe artikelen ingevoegd waarin de plaatsende instanties uitgebreider zijn geregeld. Het betreft vooral de erkenning en de taak en werkwijze (artikelen 28, 30 en 30a).

In de toelichting op artikel XIV is reeds vermeld dat ouders en jeugdigen bij de werkzaamheden van de plaatsende instantie moeten worden betrokken. Hetzelfde is thans bepaald ten aanzien van uitvoerders bij wie een plaatsende instantie een jeugdige zou willen onderbrengen of heeft geplaatst. Daarmee wordt bereikt dat de conclusies van een plaatsende instantie niet abstract blijven, maar ook tot uitvoering leiden. Tevens is gewaarborgd dat de uitvoerder betrokken zal zijn bij de evaluatie bij de geboden hulp in verband met de vraag of deze moet worden voortgezet (artikel 30, tweede lid).

In artikel 30a is aan de plaatsende instantie de verplichting opgelegd er voor te zorgen dat de hulp die zij noodzakelijk acht ook daadwerkelijk wordt verleend. De verplichting is een inspanningsverplichting, die geldt

als een erkenningsvoorwaarde. Hiermee wordt geen aanspraak op plaatsing gecreëerd.

Artikelen XIX en XX

De wijziging ten aanzien van de subsidiëring van pleeggezinnen, die wij hiervoor al vermeldden, vindt in een wijziging van artikel 32 haar neerslag, n.l. door schrapping van het oude tweede lid, dat uitging van een rechtstreekse subsidierelatie tussen de subsidiërende overheid en de pleeggezinnen.

In een toegevoegde paragraaf 4 van hoofdstuk VI zijn thans regels opgenomen ten aanzien van uitvoerders van voorzieningen voor pleegzorg. Deze bepalingen bevatten regels betreffende de relatie tussen deze uitvoerders en de pleeggezinnen, waaronder een uniforme regeling met betrekking tot de te betalen pleegvergoeding. Gekozen is voor een uniforme regeling om concurrentie tussen deze uitvoerders te voorkomen.

Artikel XXIII

Bij nader inzien leek het onjuist wettelijk vast te leggen dat bij plaatsing in een voorziening voor crisisopvang geen eigen/ouderbijdrage verschuldigd zou zijn.

Wij menen thans dat wettelijk bepaald zou moeten worden dat vrijwillige plaatsingen in een crisissituatie (dat wil zeggen gedurende maximaal 14 dagen) van het betalen van een bijdrage moet worden uitgezonderd. Dit is in een nieuw derde lid van artikel 35 tot uitdrukking gebracht.

Artikel XIV

Omdat in artikel 50 het toezicht op (gezins)voogdij-instellingen reeds is geregeld, is teneinde misverstanden te voorkomen, in artikel 39 uitdrukkelijk bepaald dat het daar bedoelde toezicht zich niet over die instellingen uitstrekt.

Artikel XXVII en XXVIII

De wet gaat er van uit dat beleidsvoornemens voor vier jaar worden vastgelegd (zij het dat daarin tussentijds wijzigingen kunnen worden aangebracht).

Omwille van de duidelijkheid hebben we voor de herspreidings- en herstructureringsperiode, waarin sprake is van een centraal beleid, ook voor regionale voorzieningen, gekozen voor een vaste planperiode van vier jaren.

Wij menen dat de rechtszekerheid er mee gediend is, dat de voornemens voor deze periode niet weer ter discussie komen in verband met de overdracht van de taken en bevoegdheden aan de provincies. Dit heeft voor de tekst van de wet tot gevolg dat in artikel 43, eerste lid de woorden «telkens voor vier jaren» zijn vervangen door: voor de periode tot 1 januari 1992.

In artikel 42 is in verband hiermee bepaald, dat met ingang van 1 januari 1992 hoofdstuk XI niet meer van toepassing zal zijn. Tevens is in artikel 42 het oude artikel 46 opgenomen, alsmede zijn – zoals wij hiervoor al opmerkten – enige uit artikel 3, tweede en derde lid, afkomstige bepalingen thans in dit artikel opgenomen.

Artikel XXXV

Het oude artikel 56 is, omdat het een overgangsbepaling bevatte, opgenomen in het tweede lid van artikel 60. De vrijgekomen plaats is benut om aan het begin van hoofdstuk XIV de aansluiting van de decentrale op de centrale planning te regelen.

Artikel XXXVIII

Artikel 77f van het Wetboek van Strafrecht bevat een op zich overbodige bepaling, waarvan de Beginselenwet voor de kindbescherming een «uitwerking» is.

Het op die wet gebaseerde Uitvoeringsbesluit Kinderbescherming bevat een aantal bepalingen over de uitvoering van de straffen van arrest en plaatsing in een tuchtschool, de maatregelen van ter beschikking stelling van de regering en van plaatsing in een inrichting voor buitengewone behandeling, alsmede over het verstrekken van inlichtingen aan het openbaar ministerie en de raden voor de kindbescherming met betrekking tot voorwaardelijk veroordeelde of in vrijheid gestelde jeugdigen en het uitlokken van een beslissing tot voorwaardelijke invrijheidstelling van een jeugdige.

De basis voor deze regels hebben wij thans rechtstreeks in artikel 77ff van het Wetboek van Strafrecht gelegd.

Artikel XXXIX

De wijzigingen in de bijlage houden verband met de gewijzigde opzet van de subsidiëring van de pleegzorg.

Worrell
Haas-Berger